

Complexnummer: 528212

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Rotterdamsche Manège

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

528213, 528215, 528216

Woonplaats

Rotterdam

Gemeente

Rotterdam

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Kralingseweg 120, 3062 CG te Rotterdam

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Complex ROTTERDAMSCHÉ MANÈGE bestaande uit 3 onderdelen: een MANEGEGEBOUW, een STALGEBOUW en een dubbele DIENSTWONING. Het gebouwencomplex is gelegen aan de noordzijde van de Kralingseweg aan de zuidrand van het Kralingse Bos.

Het complex werd gebouwd in de jaren 1936-1937 naar ontwerp van architect W. van Tijen. De architectuur van de gebouwen van het complex kenmerkt zich door functionalistische uitgangspunten en heldere bouwvolumes met witgeverfde gevels onder met mastiek gedekte flauwhellende zadeldaken. De gebouwen zijn aan de oostzijde van een manège-terrein gelegen. De dubbele dienstwoning staat dicht aan de weg, het manègegebouw met binnenmanège en sociëteit sluit het terrein aan de korte zijde af en het stalgebouw strekt zich ten noorden hiervan richting het westen uit.

De manège ligt in het Kralingse Bos, waarvan de aanleg naar ontwerp van Gemeentewerken met name in de jaren vanaf 1933 vorm kreeg. Tot de aanleg van een groot park aan drie zijden van de Kralingse Plas was al besloten in 1911 en in de jaren erna werden diverse plannen gemaakt voor de invulling ervan om te voorzien in de door de verstedelijking toegenomen behoefte aan groenvoorziening en recreatiemogelijkheden in de buitenlucht.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Complex ROTTERDAMSE MANÈGE gebouwd naar ontwerp van W. van Tijen gebouwd in 1936-37 bestaande uit 3 onderdelen, is van algemeen belang vanwege:

- de ouderdom;
- de typologische waarden als voorbeeld van een manege uit de periode 1930-1940;
- de zeldzaamheid in de monumentencategorie "maneges";
- de architectuurhistorische betekenis als representant van functionalistische architectuur uit de jaren dertig van de twintigste eeuw in Nederland zoals deze o.m. tot uitdrukking komt in de materiaaltoepassing en constructie, het streven naar licht en ruimte en de architectonische vormgeving van de functionele scheiding;
- de esthetische, functionele en ruimtelijke kwaliteiten van het ontwerp van Van Tijen;
- de architectonische en historisch-functionele samenhang van de gebouwen binnen het complex;
- de beeldbepalende ligging aan de Kralingseweg als onderdeel van het Kralingse Bos;
- de cultuurhistorische waarden als uiting van het sportverleden van ons land en meer in het bijzonder als uiting van de recreatieve ontwikkelingen rond de Kralingse Plas in de jaren dertig van de vorige eeuw.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528213

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 april 2006
Kadaster deel/nr	82992/151

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rotterdam	Rotterdam	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Rotterdam	Kralingen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kralingen	L			3105
Kralingen	C			5807

*Omschrijving***

Inleiding

Manègegebouw naar ontwerp van W. van Tijen voor de Rotterdamsche Manège gebouwd in 1936-37 en bestaande uit een binnenmanège met tribune, kleed- en dienstruimten en een sociëteitszaal. Het gebouw is verbonden met het stallengebouw.

De huidige verschijningsvorm van het westelijke volume met sociëteitszaal dateert van na een brand in 1957 waarbij de bestaande clubzaal gewijzigd werd hersteld en uitgebreid. Het volume kenmerkt zich in geveluitvoering en interieuronderdelen door een architectuur uit die tijd terwijl de hoofdvorm teruggaat op de oorspronkelijke toestand. De hoofdingang werd bij deze gelegenheid verplaatst.

Aan de oostgevel een verstorende aanbouw met stallen (1994).

Omschrijving

Het MANEGEGEBOUW bestaat uit drie aangrenzende volumes. De rijzaal is ondergebracht in een hal op rechthoekig grondplan onder licht hellend en overstekend zadeldak. Aan de westzijde sluit een lager smal tussenvolume aan onder een naar het westen afhellend lessenaarsdak, waarin onder meer de tribune is ondergebracht. De sociëteitszaal bevindt zich op de overkragende verdieping van een volume langs de westzijde dat gedekt wordt door een lessenaarsdak dat naar het oosten afhelt. De naamsaanduiding "Rotterdamsche Manege" is zichtbaar vanaf de Kralingseweg en is aangebracht op de vakwerklijger onder een grote raampartij in de zuidgevel.

De hal met binnenmanège is opgebouwd uit vier stalen portaalspanten waarop stalen gordingen, houten sporen en een houten

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dakbeschot. De gevels bestaan uit een stalen vakwerkconstructie met een invulling van kalkzandsteenmetselwerk voorzien van lichtgekleurde voegen. Het bovenste deel van de gevels is voorzien van raamstroken met houten ramen. De zuidgevel bezit thans witgeverfd metselwerk. In de oostgevel zijn gele bakstenen penanten toegepast. De hal heeft toegangen in de beide kopgevels en in de oostgevel. Boven deze deuren zijn de raamstroken naar onderen doorgetrokken tot bovenlichten, behalve in de noordgevel waar zich boven de deur een aanbouw bevindt met de jurycabine. De bovenlichten in de oostgevel zijn aan de binnenzijde voorzien van stalen platen met uitgesneden afbeeldingen van paarden en ruiters. De wanden van de hal zijn inwendig aan de onderzijde voorzien van houten beschot (bak). Langs de westzijde van de rijzaal bevindt zich onder de reeks bovenlichten de opening van de houten tribune die is ondergebracht in de smalle zijbeuk.

Aan de noordzijde van de manège een eenlaags oorspronkelijke aanbouw onder zadeldak voor smederij en stallen, waarvan de gevels vernieuwd zijn.

Het westelijke volume van het gebouw bezit naast de sociëteitszaal, dienst-, kled- en sanitaire ruimten en een ontsluitingsgang. Architectonisch kenmerkend is de (voormalige) hoofdentree op de zuidwestelijke hoek die is uitgevoerd met een gebogen gevelhoek en toepassing van tegelwerk aan de gevels. De terugliggende begane grond van de westgevel bestaat uit witgeschilderde baksteen met een strook vensters onder het overstek van de verdieping. Links de nieuwe hoofdentree. De gevel op de verdieping heeft een pui met kenmerkende rechthoekige indeling met glas- en plaatvulling.

Waardering

Het MANEGEGEBOUW naar ontwerp van W. van Tijen gebouwd in 1936-1937 en in 1957 ten dele vergroot en gewijzigd, is van algemeen belang vanwege:

- de historisch-functionele en architectonische samenhang met de andere onderdelen van het complex, waarbinnen de manege een identiteitsbepalende rol speelt;
- de gaaf behouden constructie, hoofdvorm, compositie van volumes en de toegepaste architectuur die een voorbeeld is van het functionalisme uit de jaren dertig;
- de cultuurhistorische en typologische waarden als onderdeel van het complex.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Sport en recreatie

Functie

Manege(J)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528215

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 april 2006
Kadaster deel/nr	82992/148

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Rotterdam	Rotterdam	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Rotterdam	Kralingen

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kralingen	C			5807

*Omschrijving***

Inleiding

Stalgebouw van het complex Rotterdamsche Manège gebouwd in 1936-37 naar ontwerp van W. van Tijen en in 1967 aan de westzijde verlengd. Aan de oostzijde is het gebouw verbonden met de binnenmanège.

Omschrijving

Langgerekt STALGEBOUW waarvan de eerste bouwlaag is opgetrokken in witgeschilderde kalkzandsteen (spouwmuren) en waarop zich een houten, overkragende hooizolder bevindt die wordt afgedekt door een flauw hellend zadeldak met overstek. De hooizolder is opgebouwd uit houten vakwerkspanten en rust op dubbele houten balken, die ter hoogte van de gemetselde kolommen waarop ze zijn opgelegd, door de gevel steken. Aan de noordzijde twee hooiluiken, afgedekt met dwarsgeplaatste zadeldakjes in het hoofddak.

In de gevels zijn houten kozijnen met stalen tuimelramen toegepast. In beide lange gevels lintvensters onder de aansluiting met de hooizolder. Deze vensterstroken worden onderbroken door de in de gevels opgenomen gemetselde kolommen. In de zuidgevel grenzend aan het manège terrein bezit de gevel hieronder een regelmatige indeling met luiken (tot 1987 waren dit enkele deuren naar de paardenboxen). Aan de westelijke kopgevel een uitbreiding uit 1967.

Inwendig is het gebouw door de jaren heen op onderdelen aangepast en voorzien van moderne stallen, met behoud van een deel van de oorspronkelijke stallen. Enkele stallen zijn voorzien van gietijzeren kolommen met paardenhoofden, mogelijk afkomstig van de oude manege aan de Tuindersstraat. Voorts zijn oorspronkelijke functionele voorzieningen bewaard, zoals de ventilatievoorziening via ventilatieroosters in het plafond van de stallen en houten kokers in de kap van het gebouw. In het plafond hooiluiken ter plaatse van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de ruiven.

Waardering

Het STALGEBOUW naar ontwerp van W. van Tijen gebouwd in 1936-37, is van algemeen belang vanwege:

- de historisch-functionele en architectonische samenhang met de andere onderdelen van het complex;
- de grotendeels gaaf behouden constructie, hoofdvorm en interieurelementen zoals authentieke staboxen;
- de cultuurhistorische en typologische waarden als onderdeel van het complex.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Sport en recreatie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528216

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 april 2006
Kadaster deel/nr	82992/157

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Rotterdam		Rotterdam		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Kralingseweg	122			3062 CG	Rotterdam		
Kralingseweg	124			3062 CG	Rotterdam		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Kralingen		C				5807	

Omschrijving**

Inleiding

Dubbel woonhuis uit 1936-37 naar ontwerp van W. van Tijen gebouwd als onderdeel van het complex Rotterdamsche Manège. Het pand staat aan de Kralingseweg ten zuidwesten van het manègegebouw. Het betreft in oorsprong een dienstwoning voor de directeur en een wat kleinere dienstwoning voor de gerant.

Het object is inwendig op onderdelen gewijzigd en in 2000 werd de kleine woning vergroot ten koste van de voormalige directeurswoning, binnen de bestaande hoofdstructuur.

Omschrijving

DUBBEL WOONHUIS op rechthoekig grondplan bestaande uit een kelder en twee volledige bouwlagen onder een flauw hellend met mastiek bedekt zadeldak. De noordgevel is lager dan de zuidgevel vanwege de ligging op een talud. In de witgeverfde bakstenen gevels zijn rechthoekige, houten vensters opgenomen. De gevels hebben een zwartgeverfde betonplint. Overeenkomstig de indeling van het pand zijn de gevels onregelmatig ingedeeld met vensters in verschillend formaat. Boven de gevelopeningen zijn rollagen gemetseld. Onder de vensters bevinden zich lekdorpeltegels. De entree van de voormalige directeurswoning is opgenomen in de naar het manègegeterrein gerichte noordgevel. In de oostelijke kopgevel de entree van de kleinere woning. Aan de zuidgevel een asymmetrisch geplaatst balkon, oorspronkelijk ten behoeve van de directeurswoning, overluid door het ter plaatse ver overstekende dakschild. Een smaller balkon bevindt zich ter hoogte van de begane grond.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Behalve de indeling van het pand zijn van de eenvoudige interieurafwerking nog enkele oorspronkelijke interieurelementen bewaard gebleven zoals paneeldeuren (Bruynzeeldeuren).

Waardering

Het DUBBELE WOONHUIS naar ontwerp van W. van Tijen, gebouwd in 1936-37, is van algemeen belang vanwege:

- de historisch-functionele en architectonische samenhang met de andere onderdelen van het complex;
- de grotendeels gaaf behouden constructie, hoofdvorm en interieurelementen;
- de cultuurhistorische en typologische waarden als onderdeel van het complex.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)